

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Elena Covalenco,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Lilia Mocanu și inculpata Maidan Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 12 decembrie 2013 în privința lui

Maidan Tatiana Vasile, născută la 10.06.1966, originară a s. Baiuș, r-l Leova, domiciliată în s. Larga Nouă, raionul Cahul.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 11 aprilie 2013 până la 25 iunie 2013;*

2. *Instanța de apel de la 02 august 2013 până la 12 decembrie 2013;*

3. *Instanța de recurs de la 25 martie 2014 până la 28 mai 2014.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 25 iunie 2013, pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Maidan Tatiana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal stabilind pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere în domeniul public pe un termen de 1 an.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Pîrlicas-Stanev Vasili în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Prin sentința nominalizată, instanța de fond a reținut, că Maidan Tatiana, activînd în calitate de secretar a Consiliului Local Larga Nouă, r-nul Cahul, fiind numită în această funcție prin decizia Consiliului Local Larga-Nouă, r-nul Cahul, 8/1 din 21.04.2000, în atribuțiile de serviciu ale căreia în conformitate cu prevederile pct. k), q) art. 39 a Legii nr. 436 din 28.12.2006, art. 14 alin. (5), 16 alin. (3) a Legii privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001 intră nemijlocit organizarea, coordonarea, purtarea răspunderii pentru activitatea serviciilor de stare civilă și exercitarea atribuțiilor respective, îndeplinirea actelor notariale conform Legii cu privire la notariat, la data de 21.04.2010, aflîndu-se în s. Larga Nouă, r-nul Cahul, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, intenționat, acționînd contrar prevederilor art. 22 alin. (1), (2); art. 23 alin. (3) a Legii privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, art. 47 alin. (5) din Codul Familiei, art. 44 alin. (2) a Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 08.11.2002, conform cărora obligația de a declara nașterea copilului o au părinții sau unul din ei, dacă părinții nu au posibilitatea de a declara personal nașterea copilului, declarația respectivă se face de către rudele părinților sau o altă persoană împuternicită de ei, de către administrația unității sanitare în care s-a produs nașterea sau în care se află copilul, de către autoritatea tutelară, precum și de către alte persoane, dacă părinții copilului nu sunt căsătoriți între ei, datele privind părinții se vor înscrie în actul de

naștere potrivit art. 47 și 48 din Codul Familiei, paternitatea copilului născut în afara căsătoriei poate fi recunoscută de către tatăl sau printr-o declarație comună a acestuia și a mamei copilului, depusă la organul de stare civilă, iar cererile și alte documente se semnează de părți în prezența persoanei ce desfășoară activitatea notarială, în lipsa numelui Pîrlिकास Vasili, a acceptata declarația din 21.04.2010 privind stabilirea paternității în baza acordului comun al părinților a nou născutei Adelina, a.n. 12.04.2010, a cărui mamă este Dandiș Tatiana, întocmită și din numele cet. Pîrlिकास Vasili și în care a indicat și că confirmă autenticitatea semnăturii numelui Pîrlिकास Vasili Gh. și că aceasta a fost făcută personal de ultimul în prezența sa, declarație în care a indicat precum că, Pîrlिकास Vasili recunoaște că este tatăl nou născutei.

În continuare, în scopul realizării intenției sale infracționale, Maidan Tatiana, în baza declarației menționate, în aceeași zi, la 21.04.2010 cu încălcarea procedurii stabilite, și anume lipsa în realitate a declarației cet. Pîrlिकास Vasili privind acordul la stabilirea paternității, a întocmit și eliberat actul de naștere nr. 10 din 21.04.2010 a nou născutei Adelina, a.n. 12.04.2010, în care a indicat ca tată al acesteia pe cet. Pîrlिकास Vasili și faptul că temeiul înscrierii datelor despre tată servește declarația privind stabilirea paternității menționate.

Astfel, Maidan Tatiana, ca urmare a încălcării grave a prevederilor legale imperative menționate, prin acțiunile sale intenționate a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, subminând autoritatea și imaginea organelor autorităților publice și instituțiilor de stat, cât și drepturilor și intereselor ocrotite prin lege a cet. Stanev Vasili, care la momentul comiterii faptei incriminate avea numele de Pîrlिकास.

Prin acțiunile sale intenționate, Maidan Tatiana, a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin.(1) Cod penal, conform indicilor: - *săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Împotriva sentinței au contestat cu apeluri:

- avocatul Lilia Mocanu și inculpata Maidan Tatiana, în care au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă minimă sub formă de amendă prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și acțiunea civilă înaintată de către Machedon Măria să fie respinse din motiv că a fost depusă de o persoană neîmputernicită. În motivarea apelului a indicat faptul, că nu sunt de acord cu sentința primei instanțe, astfel făcînd trimitere la prevederile art. art. 61 alin. (2), 16, 79 alin. (1) și art. 10 al Codului penal. În privința acțiunii civile, a menționat faptul că, aceasta a fost înaintată de către Machidon Măria la 25.06.2013, care nu dispunea de împuterniciri de a înainta acțiuni civile în instanța de judecată. De asemenea, nici prin procura anexată la urmărirea penală, fiind împuterniciri numai pe cauze contravenționale, nici în procura anexată la ședința preliminară, fiind împuterniciri pe cauze civile, din care reiese că această acțiune urma să fie restituită, deoarece a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

A făcut mențiuni și referitor la faptul, că nu a fost stabilit nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul examinării cauzei dacă Stanev (Pîrlिकास) Vasili este tatăl biologic al copilului nou născut, din care considerente nu este clar i-a fost cauzat careva prejudiciu moral sau nu ultimului;

- la 29.08.2013, Machedon Măria, a depus recurs împotriva încheierii din 25.06.2013, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, anularea încheierii ca fiind ilegală și repunerea în drepturi. În motivarea recursului a menționat faptul, că pe parcursul urmăririi penale a fost recunoscută ca reprezentant al părții vătămate Stanev (Pîrlिकास) Vasili în baza procurii pe un termen de 1 an, iar termenul a expirat la 07.06.2013. În ședința de judecată preliminară din 17.06.2013 la care a fost citată legal pentru a participa în calitate de reprezentant al părții vătămate, a prezentat o altă procură eliberată de Stanev Vasili, Seria AD nr. 930613 din 08.05.2013, autentificată notarial de notar public, Corina Manole, or. Cahul prin care este împuternicită de către Stanev Vasili pentru al reprezenta în toate organele de drept și toate instanțele de judecată din Republica Moldova, procura fiind valabilă pentru un termen de trei ani. Concomitent în aceeași ședință preliminară de judecată la 17.06.2013, a prezentat cererea adresată Judecătoria Cahul de la Stanev Vasili autentificată notarial la 08.05.2013, de către notarul public, Corina Manole, înregistrată cu nr. 4398, în conținutul căreia se face trimitere la interesele acestuia, care vor fi reprezentate de către avocatul Starodubova Vera și reprezentantul Machedon Măria. Astfel, părțile cît și instanța de judecată au luat act de cunoștință cu înscrisul de pe procura din 08.05.2013 și cererea originală din aceeași dată, ambele documente fiind autentificate notarial, care au acceptat procura și cererea, fără a avea careva obiecții în urma căreia a fost dată citire încheierii din 17.06.2013 privind recunoașterea lui Machedon Măria în calitate de reprezentanta părții vătămate Stanev Vasili în bază de procură, iar avocatul Vera Starodubova în calitate de avocat în bază de mandat.

La data de 25.06.2013, recurenta s-a prezentat la ședința de judecată. În care la începutul ședinței avocatul inculpatei Lilia Mocanu a înaintat un demers de a nu fi recunoscută Machedon Măria în calitate de reprezentant al părții vătămate Stanev Vasili, din motiv că conform procurii prezentate în ședința de judecată din 17.06.2013, acesta nu are împuterniciri de a-i reprezenta interesele lui Stanev Vasili în dosare penale, demers care a fost susținut de inculpat. Respectiva a motivat faptul că, Stanev Vasili în cererea autentificată notarial cere examinarea cauzei penale împotriva Secretarului consiliului local Larga Nouă, Maidan Tatiana, în lipsa sa, specificînd expres că interesele sale în instanța de judecată în cauza penală vor fi prezentate de avocatul Starodubova Vera și reprezentantul Machedon Măria. În ședința de judecată, recurenta a declarat clar că nu este de acord cu încetarea participării ei în calitate de reprezentant al părții vătămate în procesul penal de învinuire a lui Maidan Tatiana, deoarece în cererea lui Stanev Vasili este stipulat faptul confirmării anume pe cauza penală, iar în cazul în care nu va fi acceptată va contesta hotărîrea instanței de judecată ca fiind ilegală. Despre acest fapt instanța de judecată a repetat încă o dată participanților la proces, însă cu toate acestea instanța a dispus încetarea participării reprezentantului Machedon Măria din motiv că nu este stipulat expres în procură împuternicirea pe cauza penală. La data de 16.07.2013, reclamanta a primit sentința motivată din data de 25.06.2013, fără a primi încheierea despre încetarea participării sale în calitate de reprezentant în bază de procură în procesul penal. Respectiv la 18.07.2013 a expediat în adresa Judecătoria Cahul o cerere privind furnizarea formației în temeiul Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, prin care a solicitat copii de pe toate procesele-verbale ale ședinței de judecată pe dosar, pe cauza penală de învinuirea lui Maidan Tatiana de

săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și copii de pe toate încheierile pe dosarul în cauză.

La 02.08.2013 acesta a primit avizul nr. 8063 din 31.07.2013 prin care a fost informată despre rezultatele examinării cererii nr. 2692 din 23.07.2013 privind furnizarea informației la care era anexată doar copia încheierii din 25.06.2013, în rest fiind refuzată furnizarea informației din care motiv nu a avut posibilitatea de a lua act le cunoștință cu încheierea din 17.06.2013 privind recunoașterea Măriei Machedon în calitate de reprezentant al părții vătămate Stanev Vasili în baza procurii autentificate notarial din data de 08.05.2013. Luînd act de cunoștință cu înscrisul din încheierea instanței judecătorești din 25.06.2013 a remarcat faptul introducerii datelor eronate de către instanța de judecată în conținutul încheierii. Instanța în încheiere introduce date eronate, motivînd doar faptul că a prezentat a altă procură în instanța de judecată, fără să scrie și data cînd a fost prezentată, fapt prin care intenționat exclude aceste date. La tel, au fost introduse date eronate și prin faptul precum că, acesta a fost de acord ca interesele lui Stanev Vasili să fie reprezentate de avocatul Starodubova Vera, iar ultima să fie recunoscută în calitate de reprezentant al părții vătămate, ceea ce nu este adevărat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 12 decembrie 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Mocanu Lilia și inculpata Maidan Tatiana, cu menținerea sentinței și s-a admis recursul declarat de reprezentantul părții vătămate Machedon Maria cu casarea încheierii Judecătoriei Cahul din 25.06.2013 ca fiind ilegală.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilita situația de fapt și de drept și a adoptat sentința de condamnare al inculpatei Maidan Tatiana în baza probelor în cauză pe care le-a apreciat în mod corespunzător.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiat recursul declarat de reprezentantul părții vătămate Machedon Maria împotriva încheierii din 25.06.2013, care urmează a fi casată ca ilegală. Potrivit art. 79 alin.(2) Cod de procedură penală, în calitate de reprezentanți ai victimei, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile la procesul penal pot participa avocații și alte persoane împuternicite cu asemenea atribuții de către participantul la procesul respectiv, prin procură. Această condiție de reprezentare în cauză este respectată, prin eliberarea procurii autentificate notarial din 08.05.2013 (f.d. 210), cu împuterniciri de a reprezenta persoana în calitate de pătimaș, adică și în cauzele penale.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au contestat cu recursuri ordinare avocatul Lilia Mocanu și inculpata Maidan Tatiana, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au solicitat o pedeapsă minimă sub formă de amendă prevăzută de sancțiunea art. 328 alin. (1) Cod penal, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice. Acțiunea civilă înaintată de către Machidon Măria să fie respinsă din motiv că a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

Recurenții invocă repetat aceleași motive ca și în apelul său descris la pct.3 al prezentei decizii.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată Vasile Stanev a scris referință privind opinia asupra recursurilor declarate prin care a menționat, că nu este de acord cu recursurile depuse și consideră că instanța de apel corect a casat încheierea Judecătoriei Cahul din 25.06.2013 ca fiind ilegală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

7. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recurenții au invocat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul, că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă aceste erori de drept invocate de recurenți nu rezultă din actele cauzei, or, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate în prima instanță, conform materialelor din dosar a cercetat suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind audiat reprezentantul părții vătămate Machedon Maria, inculpata Maidan Tatiana, s-a dat citire probelor examinate în prima instanță, astfel, s-a pronunțat argumentat și întemeiat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În recursul ordinar, recurenții au invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Însă, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul avocatei Lilia Mocanu și inculpatei Maidan Tatiana, nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Deși recurenții nu contestă vinovăția inculpatei cît și calificarea acțiunilor acestei, iar cauza penală este examinată în procedura specială în baza probelor prezentate de urmărirea penale, instanța de apel just a constatat, că prima instanță corect a stabilita situația de fapt și de drept și a adoptat sentința de condamnare al inculpatei Maidan Tatiana în baza probelor în cauză pe care le-a apreciat în mod corespunzător.

În privința argumentelor recurenților privind excluderea pedepsei complementare privind privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniu public, la fel instanța de apel just a considerat că prima instanță întemeiat a aplicat pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în domeniul public, cît și termenul de un an este corespunzător, în limitele legii penale.

Colegiul penal consideră, că la stabilirea pedepsei instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă doar cu aplicarea și pedepsei complementare, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, anume că inculpata a comis o infracțiune intenționată, mai puțin gravă, consumată, de personalitatea inculpatei, care se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, și circumstanțele atenuante, căința sinceră, faptul că a acceptat examinarea cauzei în baza probelor învinuirii (art. 364¹ Cod de procedură penală), iar sancțiunea acestei

infrațiuni prevedea aplicarea alternativă pedepsei complementare (privind privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții).

Totodată, instanța de apel just nu a constatat circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal privind stabilirea pedepsei mai blânde sau neaplicarea pedepsei complementare obligatorie. Or, circumstanțele indicate în apel (contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției , lipsa antecedentelor penale), sunt împrejurări obișnuite cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale, iar afirmația că la momentul comiterii infracțiunii pedeapsa complementară nu era obligatorie, nu poate servi temei pentru neaplicarea pedepsei complementare.

În ce privește dezacordul privind soluționarea acțiunii civile, Colegiul penal consideră, că instanța de apel în decizia sa, argumentat s-a expus asupra acesteia.

8. În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursurile declarate, sunt vădit neîntemeiate și se apreciază ca inadmisibile.

9. În conformitate cu prevederile art. 431, 432 alin. (2) pct. 4), 434 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Lilia Mocanu și inculpata Maidan Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 12 decembrie 2013 în privința lui **Maidan Tatiana Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2014, ora 9³⁰.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco